

INSTRUKS

for utføring av offentlige ettersøk
i Storfjord kommune

Innhold

1. Forord	3
2. Formål	3
3. Ansvarsavklaring for ulike grupper av viltarter	3
3.1. Storvilt	3
3.1.1. Klauvvilt	4
3.1.2. Store rovdyr	4
3.2. Andre viltarter	4
3.2.1. Ordinære viltarter	4
3.2.2. Røddlistearter og rovfugler	4
3.3. Husdyr	4
3.4. Sjøpattedyr	5
3.5. Håndtering av elg i tettbebyggelse	5
3.6. Presseansvarlig	5
4. Hensyn til tilskuere	5
5. Utføring av ettersøk	5
5.1. Ettersøk på natt / i mørke	5
5.2. Følgeskytter / postmannskap på ettersøk	6
5.3. Ettersøk påfølgende dag	6
5.4. Skadd dyr som går unna ettersøksekvipasjen	6
5.5. Løs hund / slipp av hund	6
5.6. Skadd mordyr med frisk kalv	6
5.7. Merking av sporslutt ved avbrutt / avsluttet ettersøk	6
5.8. Fullmakter	7
5.9. Sikkerhet ovenfor omgivelser	7
5.10. Varsling av politiet ved ettersøk i tettbygde strøk	7
5.11. Sikkerhet på veg	7
5.12. Våpen	7
5.13. Bekledning	7
5.14. Kurskrav	8
5.15. Behov	8
6. Håndtering av dødt vilt	8
7. Registrering av utførte oppdrag i hjorteviltregisteret	9
8. Offentlig overtakelse av jakt-ettersøk	9
8.1. Overtagelse av jakt-ettersøk	9
8.2. Situasjon der jeger ikke får kontakt med ettersøksekvipasje	9

1. Forord

I henhold til viltloven med forskrifter har kommunen ansvar for ivaretagelse av storvilt. Offentlige ettersøk skal etter viltloven håndtere sykt eller skadd storvilt, som er påført så store lidelser at de ikke kan leve eller bli friske. Kommunen har også et ansvar der storvilt er skadeskutt i forbindelse med ordinær jakt der påskutte dyr ikke blir funnet i løpet av samme dag eller ut neste dag av jeger/ettersøksekvipasje. Ved ettersøk skal dette gjennomføres på en rask og effektiv måte, og som det forventes at folk flest kan håndtere selv. Med henvisning til dyrevelferdsloven § 4 (hjelpeplikt) og § 5 (varsling) skal man hjelpe skadede dyr, avlive om nødvendig dersom man er i stand til det. Dette gjelder ikke storvilt. Da skal politiet varsles. Alle som kommer over sykt eller skadet vilt, mindre dyr og fugler skal så langt som mulig hjelpe eller avlive viltet. Har de ikke selv mulighet til dette, plikter de raskt å varsle politiet – 02800, eller i få situasjoner er det nok å vurdere om politiet skal varsles.

Fra tid til annen oppstår det spesielle situasjoner der det oppstår usikkerhet rundt regelverk og situasjonshåndtering. Vi har også sett at det er et behov for å avklare ansvaret for ulike viltarter, og å gjøre noen avveininger mellom dyrevelferd og ressursbruk.

Dette er bakgrunnen for at Storfjord kommune har valgt å utarbeide instruks for utførelse av offentlige ettersøk.

2. Formål

- Ansvarsavklaring for ulike viltarter
- Avveining mellom dyrevelferd og ressursbruk
- Et høyt faglig nivå med best mulige teknikker for å optimalisere effektiviteten.
- Forhåndskunnskap om hvordan ulike situasjoner håndteres
- Sikkerhet, forutsigbarhet, åpenhet, kvalitet og ensartet praksis

3. Ansvarsavklaring for ulike grupper av viltarter

3.1. Storvilt

Kommunen har ansvar for storvilt.

Med storvilt menes følgende viltarter: elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv jerv og gaupe.

3.1.1. Klauvvilt

Ved melding om skadde/syke dyr skal ettersøksjeger(e) rykke ut.

Dersom dyret er forsvunnet fra skade-/observasjonsstedet skal det iverksettes ettersøk.

Ettersøksjeger skal i forbindelse med ettersøket vurdere og avgjøre om dyret skal friskmeldes eller avlives. Dersom det under ettersøk ikke lar seg gjøre å komme i posisjon til å foreta en slik vurdering må det vurderes om/når ettersøket ettersøket skal avsluttes.

3.1.2. Store rovdyr

I situasjoner der det gjelder jerv, gaupe, bjørn, ulv eller kongeørn varsles statsforvalterens rovvilttelefon – 40 40 85 60. Beredskapstelefon rovvilt fra 1.juni – 1.september – 48 19 74 72, nærmeste politimyndighet – 02800 og viltansvarlig i kommunen på tlf. 40 02 88 55 / 98 60 70 96.

Ettersøk av disse artene skal kun iverksettes etter ordre fra statsforvalteren eller politiet.

Funn av døde dyr meldes til statens naturoppsyn på tlf. 95 70 12 55 (Sigmund Dalvik), tlf. 41 10 70 18 (Geir Arne Evanger) eller tlf. 92 44 41 23 (Kristen- Are Figenschau) og viltansvarlig i kommunen som har ansvaret for funnregistreringen i fallviltregisteret.

3.2. Andre viltarter

Hjelpeplikten etter § 4 i dyrevelferdsloven gjelder.

3.2.1. Ordinære viltarter

Hjelpeplikten etter § 4 i dyrevelferdsloven gjelder. Viltlevende dyr som ikke er hardt skadet, kan du ta hånd om for rehabilitering dersom

1. Dyret innen kort tid kan tilbakeføres til sitt naturlige miljø
2. Du tar hånd om dyret i samråd med en veterinær
3. Du varsler mattilsynet

3.2.2. Rødlistearter og rovfugler

Skadde rovfugler og rødlistearter skal tas hånd om. Veterinær kontaktes.

Hjelpeplikten etter § 4 i dyrevelferdsloven gjelder.

For ivaretagelse av rødlistede fugler tas det kontakt med Lyngen veterinærseier på tlf. 77 71 05 70. det meldes også fra til kommunens viltansvarlig og statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Innsats for å holde liv i individet med formål om at det kan bli friskt avhenger av skadetilstand, status på arten og verdi iht. naturmangfold.

Det henvises også til «lov om jakt og fangst av vilt» § 7. Forbud mot vilt i fangenskap.

3.3. Husdyr

Husdyr er dyreeiers ansvar. Hjelpeplikten etter § 4 i dyrevelferdsloven gjelder.

Legg spesielt merke til: Dersom dyret er et dyr fra **dyrehold** eller storvilt, og det ikke er mulig å yte god nok hjelp, skal eieren eller politiet varsles umiddelbart.

Dersom det er åpenbart at dyret ikke kan leve eller bli friskt, kan den som påtreffer dyret avlive dette med det samme. Dyr fra dyrehold og storvilt skal ikke avlives i henhold til denne bestemmelsen **dersom det lar seg gjøre å få tak i eieren, veterinær eller politiet innen rimelig tid.**

Lyngen veterinærsenter – 77 71 05 70

3.4. Sjøpattedyr

Hjelpeplikten etter § 4 i dyrevelferdsloven gjelder.

Fiskeridirektoratet har forvaltningsansvar for sjøpattedyr.

3.5. Håndtering av elg i tettbebyggelse

For å kunne avlive “problemdyr” utenom ordinær jakttid kreves det fellingstillatelse fra kommunen. Alle henvendelser angående dette overføres til viltansvarlig i kommunen på tlf. 400 28 855.

3.6. Presseansvarlig

Viltansvarlig eller kommunedirektør er presseansvarlig. Alle henvendelser fra media overføres til disse.

4. Hensyn til tilskuere

I forbindelse med avliving av skadd vilt skal det tas hensyn til evt. tilskuere, og sørge for å håndtere situasjonen på en slik måte at unødvendige synsinntrykk for tilskuere unngås. Om nødvendig oppfordre til at tilskuere forlater stedet før avlivingen skjer.

5. Utføring av ettersøk

5.1. Ettersøk på natt / i mørke

Ved melding om påkjørsel på natt/i mørket skal ettersøksjegeren som mottar meldingen gjøre det som er mulig for å kartlegge hendelsen ved å spørre ut bilfører (dersom mulig), eller i dialog med politiet, samt gjøre seg opp en formening om forklaringen til bilføreren er pålitelig.

Dersom dyret ligger skadd, f.eks. med lam bakpart, skal det rykkes ut umiddelbart for å avlive dyret.

Dersom det fattes tillit til mottatte opplysninger skal ettersøksjegeren vurdere situasjonen og starte ettersøk på det tidspunktet han mener det er mest hensiktsmessig og effektivt for å få sporet opp og avlive eller friskmelde dyret.

5.2. Følgeskytter / postmannskap på ettersøk

Ettersøksjeger kan tilkalle følgeskytter dersom dette vurderes som nødvendig. Dette skal utelukkende være en ettersøksjeger med avtale med Storfjord kommune. Andre personer/jegere skal ikke brukes.

Under offentlig overtakelse av ettersøk i regi av jakt kan jaktlaget som skadeskjøt benyttes som postmannskap men ikke som følgeskytter.

5.3. Ettersøk påfølgende dag

I de tilfeller der ettersøket er resultatløst, eller et påstartet ettersøk må avsluttes, f.eks. pga. manglende dagslys, skal ettersøksjegeren ta stilling til om det er hensiktsmessig at ettersøket skal fortsette neste dag. Dersom en vet, eller har sterke indikasjoner på, at dyret er skadet skal ettersøket opptas neste dag.

5.4. Skadd dyr som går unna ettersøksekvipasjen

Ved ettersøk av skadde dyr som går unna ekvipasje, slik at ettersøksjegeren ikke kommer i kontakt med dyret, og det er sterke indikasjoner på at dyret er skadet, skal ettersøket fortrinnsvis foregå med hund med egenskap til å stoppe dyret.

Hvis ikke ettersøksjegeren har slik hund skal det tas kontakt med en kommunal ettersøksjeger som har en slik hund, slik at han kan overta/bistå ettersøket.

5.5. Løs hund / slipp av hund

Slipp av løs ettersøkshund betinger at følgende punkter er oppfylt:

1. Hunden sporer riktig dyr
2. Dyret er skadet
3. Slipp av hund er den mest effektive ettersøksmetoden i den aktuelle situasjonen
4. Slipp av hund i all hovedsak skjer kun like etter at varmt sårleie er funnet
5. At hunden fortrinnsvis innehar egenskaper for å stoppe det skadde dyret.

Før slipp av hund skal ettersøksjeger foreta en vurdering vedr. risiko for at hunden skades f.eks. ved påkjørsel. Hunder som skal slippes bør være sauerene og ha bevis på dette. I yngle- og kalvingsperioden skal det tas spesielt hensyn før slipp av hund.

5.6. Skadd mordyr med frisk kalv

Når et mordyr i dieperioden på våren/sommeren er så skadd at det må avlives skal det vurderes ut ifra dyrevelferdshensyn om kalven€ også skal avlives.

5.7. Merking av sporslutt ved avbrutt /avsluttet ettersøk

Ved ettersøk der det kan være aktuelt å gjenoppta søket, skal stedet for avslutningen av ettersøk merkes med markeringsbånd og det skal tas GPS-koordinater etter EUREF 32 slik at det skal være enkelt for evt. ny ettersøksjeger å finne stedet.

5.8. Fullmakter

Ettersøksjegere i kommunenes tjeneste er gitt fullmakt til å benytte kunstig lys i ettersøkssituasjoner hvor dette er nødvendig for å sikre rask og effektiv avlivning av dyrevernhensyn.

Ettersøksjegere i kommunens tjeneste er også gitt fullmakt til å bruke løs hund i båndtvangstid.

5.9. Sikkerhet ovenfor omgivelser

Ved ettersøk av skadd vilt skal sikkerheten overfor omgivelsene gå foran alt. Skudd skal ikke avfyres dersom bakgrunnen og kulefanget er usikkert, uavhengig av hvor skadd dyret er. Det innebærer at ettersøk i tettbygd strøk krever stor aktsomhet.

5.10. Varsling av politiet ved ettersøk i tettbygde strøk

Når et ettersøk skal foregå i et tettbygd område skal politiet varsles før ettersøket iverksettes. Politiet varsles også når ettersøket er avsluttet.

5.11. Sikkerhet på veg

1. Alle som driver med ettersøk langs offentlig veg skal ha arbeidsvarslingskurs 1.
2. ved ettersøk på offentlig veg skal arbeidsvarslingsplan/skiltplan følges, inkl. loggføring og rapportering. Arbeidsvarslingsplan/skiltplan godkjent av statens vegvesen for å gjelde på EV, FV og RV gjelder også for kommunale veger.
3. Den som skal utføre ettersøket skal ha tilgang til alt materiell som kreves i arbeidsvarslingsplanen/skiltplanen.
4. Det skal brukes godt synlige klær som er godkjent av vegmyndighetene ved arbeid på offentlig veg. (Klasse 3)
5. Kjøretøyene som skal benyttes til ettersøk skal være utsyrt med gult blinklys på taket, som skal være synlig i 360 grader og som ved fri sikt er synlig på 250 meters avstand.
6. Alt varslingsmateriell skal være godkjent av statens vegvesen for bruk på offentlig veg.

5.12. Våpen

Ettersøksjeger skal ved alle ettersøk ha med godkjent våpen for formålet. Ettersøksjeger må om nødvendig ta kontakt med politiet dersom våpen som ønskes brukt ikke er godkjent for avliving av aktuell art.

5.13. Bekledning

Ettersøksjegere skal på oppdrag kunne legitimere seg dersom dette forespørres. ID-kort utstedt av kommunen forevises sammen med annen legitimasjon.

Bekledningen skal alene eller sammen oppfylle kravene i verneklasse 3 – refleksklasse 2 jf NS-EN 471 meget godt synbart vernetøy.

5.14. Kurskrav

Ettersøkspersonell ansatt i Storfjord kommune skal ha gjennomført og bestått:

- Årlig skyteprøve for storvilt
- Minimum arbeidsvarslingskurs nivå 1 (kurset må fornyes hvert 5.år) Minst en i laget skal ha gjennomført arbeidsvarslingskurs nivå 2.
- Kurs i CWD-prøvetaking

5.15 Behov

Alle behov (materiell, reparasjoner, kurs osv.) meldes viltansvarlig i kommunen.

Ettersøksjegerne har fast godtgjørelse årlig som er beskrevet nærmere i egen avtale. Alt behov utenom dette behovsmeldes.

6. Håndtering av dødt vilt

Dødt vilt er i utgangspunktet grunneiers ansvar. Dødt vilt som er påkjørt på kommunale veier, og som ligger på eller i umiddelbar nærhet til kommunens veigrunn har Statens veien/kontraktør ansvar for å fjerne.

Alt vilt som er avlivet i forbindelse med et forutgående offentlig ettersøk er kommunens ansvar ift. håndtering og fjerning.

Fallvilt som ikke er til sjenanse for befolkningen forlates på stedet.

Dersom kommunen ut fra andre spesielle forhold velger å fjerne dødt vilt på en annens eiendom utføres dette av kommunens ansatte i ordinær arbeidstid.

Ved avliving av dyr som er egnet til menneskeføde tilfaller dyret Storfjord kommune som forvaltningsmyndighet. Fallvilt som kan ha verdi som vitenskapelig materiale eller utstoppingsmateriale, jf. Forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark.

Ved avliving eller der viltet allerede er død skal det tas CWD-prøve av alt fallvilt som er eldre 12 måneder.

Utstyr for prøvetaking utleveres av viltmyndigheten i Storfjord kommune.

Strekoden til CWD-prøven registreres i fallviltappen/hjorteviltregisteret.no

Unntak: Overføre fallvilt til vald

Dette kan kun gjøres i perioden f.o.m 25.september t.o.m 23.desember. Ettersøkspersonellet kontakter valdleder, valdet tilbys viltet hvis valdet har fellingstillatelse på aktuelt dyr. Påkjørt hjortevilt som tas på kvota skal også rapporteres inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret slik at man får korrekt påkjørselsstatistikk. Det skal da hakes av for «Overført til fellingskvote» ved registrering som fallvilt. Kommunens viltansvarlige orienteres.

Mattilsynet gjør oppmerksom på at dødt vilt kan ha dødd av en smittsom sykdom som kan smitte til andre dyr og eller folk, eller er gjenstand for overvåking der publikum oppfordres til å kontakte Mattilsynet for informasjon om prøvetaking.

Når man finner viltlevende dyr som er syke eller døde, må man altså vurdere om de kan ha en smittsom sykdom. Dette er ikke enkelt, men ser man at dyret har ytre skader som brudd eller sår, så er det rimelig å anta at årsaken er fall, trafikkulykke, skadeskyting eller liknende.

Finner man ikke tegn til ytre skade, så bør verken legmann, jeger eller folk fra viltforvaltningen håndtere dyret mer enn ytterst nødvendig, men kontakte Mattilsynet (telefon 22 40 00 00) slik at en veterinær kan vurdere om det foreligger mistanke om smittsom sykdom

7. Registrering av utførte oppdrag i hjorteviltregisteret

Etter utført oppdrag registrere ettersøksjegeren oppdraget i hjorteviltregisteret. Fortrinnsvis ønsker Storfjord kommune at ettersøkspersonellet laster ned og tar i bruk appen som heter «Fallvilt». Ved bruk av denne kan mye av registreringen gjøres uten bruk av mobildata eller wifi, for senere opplastning.

Bruk av kategorien «friskmeldt» betinger at dyret det er drevet ettersøk på er observert tilstrekkelig til å vurdere at dyret ikke er alvorlig skadet. I de tilfeller der ettersøket avsluttes uten å lykkes å ha observert dyret brukes kategorien «ettersøk avsluttet – ikke funnet».

Før inn bilførers navn og telefonnummer og bilens reg. nr. dersom mulig, slik at kommunen på forespørsel kan gi skriftlig bevitelse på at ulykken har funnet sted og at det er varslet på korrekt vis.

8. Offentlig overtakelse av jakt-ettersøk

8.1. Overtagelse av jakt-ettersøk

Kommunen kan overta ettersøk etter påskutt hjortevilt dersom forholdene tilsier dette. Dette avgjøres av kommunens viltforvaltningsmyndighet.

Organisering og utførelse av ettersøket skal skje i nær kontakt mellom kommunens viltansvarlige og kommunal ettersøksjeger. Avgjørelsen om avslutning tilligger kommunens viltansvarlig.

8.2. Situasjon der jeger ikke får kontakt med ettersøksekvipasje

Dersom det oppstår en situasjon der en jeger/jaktleder har behov for ettersøksekvipasje, og som ikke oppnår kontakt med eller svar fra ettersøksekvipasjen som han har inngått avtale med, skal jeger/jaktleder ta kontakt med viltansvarlig i kommunen.

Dersom det ikke oppnås kontakt med ansvarlig i kommunen kan jeger ta direkte kontakt med kommunens ettersøksjegere. Disse har delegert myndighet til å ta avgjørelser vedrørende kommunal overtakelse av private ettersøk dersom det ikke oppnås kontakt med ansvarlig i kommunen.

Ettersøket vil da bli overtatt og utført av kommunen som et offentlig ettersøk.

9. Vedlegg: utdrag fra lov, forskrift og rundskriv

- Viltloven § 48
- Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

- Rundskriv fra DN februar 2013: Viltloven – utøvelse av jakt, felling og fangst
- Rundskriv mars 2001 DN Viltloven – om kommunal viltforvaltning
- Lov om dyrevelferd
- Vegtrafikkloven § 12

Lov om jakt og fangst av vilt /viltloven

§ 48 (viltfondets og kommunens eiendomsrett)

Vilt som ulovlig felt, innført til Norge eller ulovlig holdes fanget, eller verdien av dette, tilfaller viltfondet etter § 43 første punktum. Det samme gjelder forlatte egg, egg som oppbevares ulovlig, fallvilt og vilt som er avlivet i medhold av naturmangfoldloven §§ 16 og 18.

Hvis viltet som nevnt i første ledd er hjortevilt og bever, tilfaller viltet i stedet kommunen. Kommunen kan likevel overlate hjortevilt og bever som er ulovlig felt i jakttid, eller dets verdi, til den jaktberettigede mot tilsvarende fradrag i hans fellingskvote. Tilsvarende gjelder når hjortevilt eller bever er felt med tillatelse av kommunen etter naturmangfoldloven. Kommunen skal så vidt mulig sørge for at viltet blir tatt vare på.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst (FOR 2002-03-22 nr 313)

§3 Definisjoner «Med storvilt menes i denne forskrift følgende viltarter: elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv, jerv og gaupe.»

§ 29. Avliving av skadet storvilt utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode «Den som utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode kommer over skadet storvilt eller kongeørn som er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli frisk, skal umiddelbart melde dette til kommunen. Kommunen skal sørge for avliving dersom dyret ikke kan bli friskt.

Gjelder dette gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn skal kommunen straks varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell. Dersom det felte dyret er hjortevilt eller bever, tilfaller viltet kommunen. Dersom det er annet storvilt, tilfaller viltet Viltfondet.»

§ 27. Ettersøksplikt, forfølgingsrett og avliving av såret storvilt «.. Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.»

Rundskriv fra DN februar 2013: Viltloven – utøvelse av jakt, felling og fangst:

Kommentarer til § 29. Avliving av skadet storvilt utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode.

Generelt

Lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd gjelder også for ville dyr, og denne loven sier i § 3 bl.a. at dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Alle som skal felle skadet storvilt på vegne av kommunen må bruke våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til ordinær jakt og ha avlagt årlig skyteprøve. Hvis felling foregår i starten av et nytt jaktår, slik at ny skyteprøve ennå ikke er avlagt, gjelder skyteprøve som er avlagt siste jaktår.

Ved ettersøk og avliving av skadet storvilt er det av stor betydning å få gjennomført dette på en rask og effektiv måte. Når ettersøket foregår i regi av kommunen, vil det være adgang til å benytte hjelpemidler som ikke er tillatt under ordinær jakt, f. eks bruk av kunstig lys og motorkjøretøyer. Denne adgangen gjelder ikke for jegere og jaktlag som foretar ettersøk i egen regi under ordinær jakt. Her vil viltloven §§ 20 og 21 gjelde.

Ved kollisjoner mellom storvilt og motorkjøretøyer, er det kommunens oppgave å sørge for at viltet ikke lider unødvendig. Det betyr at kommunen må sørge for ettersøk og avliving (hvis dyret ikke er dødt). Kommunen kan overlate dette arbeidet til andre, men kommunen har ansvar for at det blir gjort og at det blir utført på riktig måte. Når syke dyr påtreffes og må avlives, vil det også være kommunens oppgave å organisere dette. Veterinærinstituttet bidrar vederlagsfritt med undersøkelser av innsendt materiale fra syke dyr. Eventuell frakt må imidlertid dekkes av avsender.

Vilt som finnes dødt i naturen har sjelden noen matnyttig verdi, men kan ha verdi som vitenskapelig materiale eller som utstoppingsmateriale. Etter viltloven § 48 skal kommunen sørge for at eventuelle verdier blir tatt vare på. Er viltet hjortevilt eller bever, er det kommunens eiendom. For andre arter vises det til forskrift 18. juni 2004 om ivaretagelse av dødt vilt. I de tilfeller det påligger kommunen å ta seg av skadet vilt, fallvilt, ulovlig felt vilt m.v., skal utgiftene dekkes av kommunen.

Rovvilt

Det kan oppstå behov for ettersøk og evaluering av status for skadde rovviltindivider utenfor kvotejakt, lisensfelling eller skadefellingsforsøk. Det er normalt kommunen som har ansvar for å ivareta disse forhold i sin kommune. Imidlertid kan det oppstå situasjoner der for eksempel en skadet bjørn kan utgjøre en særlig risiko for ettersøkspersonell. Det er derfor lagt opp til at kommunen straks skal varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet ved ettersøk av rovvilt som påtreffes skadet eller skades utenom jakt eller fellingsforsøk. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell. Tilsvarende bør politiet varsles ved situasjoner som oppfattes som sikkerhetsmessig vanskelig eller andre situasjoner der det er nødvendig og hensiktsmessig at politiet er orientert. Ved irregulær avgang av rovvilt som skjer etter at fellingsperioden eller jaktperioden er utgått, må eventuelle konsekvenser ivaretas når forvaltningsmyndigheten neste gang skal vurdere et forsvarlig uttak. De samme avveininger må gjøres av Direktoratet for naturforvaltning ved irregulær avgang når direktoratet fatter vedtak i henhold til forskrift 18.mars 2005 nr 242 om forvaltning av rovvilt § 13.

Hjortevilt

I perioden fra fellingstillatelse er tildelt og fram til avsluttet jakt, kan kommunen la et vald overta dyr som er avlivet av dyrevelferdsmessige årsaker (påkjørsler og lignende) mot tilsvarende fradrag i valdets kvote. Forutsetningene er at valdet har fellingstillatelse på samme kategori dyr, at det betales fellingsavgift og at valdet selv dekker de utgifter som er forbundet med ettersøk og ivaretagelse av dyret. Slike dyr skal ikke innrapporteres som irregulær avgang, men tas med som del av det ordinære fellingsresultatet.

Rundskriv mars 2002 DN Viltloven – om kommunal viltforvaltning

Pkt 3.1

Hjortevilt og bever « Kommunen skal sørge for å ta vare på skadet vilt, og vilt som felles som skadedyr, jf. viltloven § 48, siste ledd. For å følge opp dette skal kommunen sørge for at hjortevilt som er skadet ved påkjørsel av motorkjøretøyer, under jakt, eller på annen måte, ettersøkes og om nødvendig avlives.»

«Det er lagt til grunn at denne ordningen ikke skal medføre unødig bruk av ressurser til ettersøk og avliving av dyr som åpenbart vil bli frisk igjen»

Pkt 3.2

Andre arter «Fallviltarbeid er en kommunal oppgave, også når det gjelder andre arter enn hjortevilt og bever, jf viltloven § 48, siste ledd...»

Pkt. 3.3 Dødt vilt - drikkevannskilder

Kommunen som viltorgan har ingen generell plikt til å ta hånd om, grave ned eller fjerne dødt vilt. Dersom dødt vilt ligger slik til at det påvirker drikkevann og medfører helserisiko, kan kommunen gi den ansvarlige pålegg om å fjerne kadaveret, jfr. Lov 19.november 1982 om helsetjenesten i kommunene, kap. 4a - Miljørettet helsevern, § 4a-8. Vi viser også til Forskrift 1. januar 1995 om vannforsyning og drikkevann m.m. Ansvarlig i denne sammenheng vil være grunneier, vannverkseier eller den som med forsett har bidratt til det døde viltets plassering. Tilsvarende kan det være naturlig at kommunen sørger for at dødt vilt blir fjernet dersom det ligger slik til at det er til betydelig sjenanse for bosatte i umiddelbar nærhet eller i mye beferdede områder. Dette må regnes som renovasjonsarbeid. Kommunene kan ikke benytte midler fra det kommunale viltfondet til å dekke slike utgifter, dette regnes ikke som "vilttiltak".

Eventuell fjerning av dødt vilt som ligger på vei er veimyndighetenes ansvar. Normalt gjelder veimyndighetenes ansvar tre meter utenfor hvitstripen med unntak for nybygde veier hvor grensen går en meter fra skjæringstopp eller en meter fra fyllingsfot. I forhold til hjortevilt og bever må imidlertid kommunene bruke skjønn for å avgjøre om det må rykkes ut for å ivareta det som kan ha verdi.

LOV 2009-06-19 nr 97: Lov om dyrevelferd

§ 4. Hjelpeplikt

Enhver som påtreffer et dyr som åpenbart er sykt, skadet eller hjelpeløst, skal så langt mulig hjelpe dyret. Dersom dyret er et dyr fra dyrehold eller storvilt, og det ikke er mulig å yte god nok hjelp, skal eieren eller politiet varsles umiddelbart. Dersom det er åpenbart at dyret ikke kan leve eller bli friskt, kan den som påtreffer dyret avlive dette med det samme. Dyr fra dyrehold og storvilt skal ikke avlives i henhold til denne bestemmelsen dersom det lar seg gjøre å få tak i eieren, veterinær eller politiet innen rimelig tid. Nødvendige utgifter til tiltak etter denne bestemmelsen skal staten betale, men utgifter knyttet til tiltak overfor dyr fra dyrehold kan kreves tilbake fra dyreholderen eller eieren. Bestemmelsen i første og andre ledd gjelder tilsvarende for den som påfører dyr skade, men vedkommende kan ikke kreve dekning av staten for utgifter til hjelpetiltak. Kongen kan gi nærmere forskrifter om dekning av utgifter.

Vegtrafikklovens § 12

Enhver som med eller uten skyld er innblandet i trafikkuhell, skal straks stanse og hjelpe personer og dyr som er kommet til skade, og for øvrig delta i de tiltak som uhellet gir grunn til. Denne plikt har, om det er nødvendig, også andre som er i nærheten eller som kommer til stede